

«در انتهای روز» در جشنواره فیلم جافنا رقابت می‌کند

فیلم سینمایی «در انتهای روز» به کارگردانی بابک بهرام‌بیگی و تهیه‌کنندگی مهدی کوهیان به بخش رقابتی فیلم‌های اول یازدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم جافنا سریلانکا راه یافت. این فیلم روایت‌گر یک روز از زندگی سه زوج در یک شهر کوچک است؛ زوج‌هایی که در مرحله‌ای خاص از روابط عاطفی خود قرار دارند و زنان داستان باید میان فشارهای اجتماعی و خواسته مردان برای استقلال و تعیین سرنوشت شخصی تصمیم‌های دشواری بگیرند. در این فیلم هانیه توسلی، رضا بهبودی، خیام وقارکاشانی، مهتاب ثروتی، شایسته سجادی، حسام رضائیان و شبنم مقدمی به ایفای نقش پرداخته‌اند. این جشنواره از ۹ تا ۱۴ دی ماه جاری در شهر جافنا سریلانکا برگزار می‌شود.

صباخبر

«لباس عروسی» به جشنواره بین‌المللی فولکلور هند رفت

فیلم کوتاه «لباس عروسی» به کارگردانی اشکان درویشی، به نهمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم فولکلور هند راه یافت. این جشنواره یکی از رویدادهای تخصصی سینما در هند است که با تمرکز بر فرهنگ، آیین‌ها، فولکلور، روایت‌های بومی، اصالت و خاطرات گذشته، هر سال میزبان فیلم‌هایی از کشورهای مختلف جهان است. این رویداد فضایی برای نمایش آثار مستقل، فرهنگی و مردم‌نگارانه فراهم می‌کند و به گفت‌وگوی میان فرهنگی از طریق سینما اهمیت ویژه‌ای می‌دهد. فیلم کوتاه «لباس عروسی» برداشتی آزاد از داستان «بچی خانم» نوشته صادق هدایت به نویسندگی سولماز اعتماد است و با بازی رابعه اسکویی، علیرضا نایینی، فرشاد یاسر، مهستا حیدری و دیگران ساخته شده است.

صباخبر

گفت‌وگوی صبا با حمید اندرزجمنی دبیر پیشین شورای فیلم و سریال ناجا:

مجرمان تحت تاثیر روایت‌های سینمایی هستند!

آسیب‌زاست؛ آثاری که نه تنها به آگاهی بخشی کمک نمی‌کنند، بلکه می‌توانند به آموزش ناخواسته بزهکاری منجر شوند. بررسی اعترافات برخی مجرمان نشان می‌دهد که شیوه ارتکاب جرم آن‌ها متأثر از صحنه‌ها و روایت‌هایی بوده که پیش‌تر در فیلم‌ها و سریال‌ها دیده‌اند. این مسئله نشان می‌دهد پرداخت غیرمسئولانه به جرم، می‌تواند آثار اجتماعی نگران‌کننده‌ای به همراه داشته باشد. پلیس متولی این ژانر نیست، اما به دلیل تأثیر مستقیم این آثار بر تصویر اجتماعی و مأموریت‌هایش، ناگزیر در برخی تولیدات نقش نظارتی و حمایتی ایفا می‌کند تا از تبدیل ژانر پلیسی به عرصه‌ای صرفاً هیجان‌زده جلوگیری شود. مشکل اصلی، نادیده گرفتن منطق حرفه‌ای پلیس و فرآیندهای علمی کشف جرم است.

پخش سریال «برتا» و استقبال کم‌وبیش مخاطبان از آن، بهانه‌ای شد تا نگاهی دوباره به ژانر جنایی-پلیسی در سریال‌های ایرانی انداخته شود. هرچند «برتا»، برخلاف برخی آثار هم‌ژانر خود مانند «پوست شیر» یا «وحشی»، با تبلیغات گسترده و هیاهوی رسانه‌ای همراه نبوده و مسیری نسبتاً بی‌حاشیه را طی کرده است، اما توانسته رضایت بخشی از مخاطبان را جلب کند. همین موضوع، پرسش‌هایی را درباره جایگاه این سریال و شیوه روایت‌گری در ژانر جنایی-پلیسی مطرح می‌کند. بر همین اساس، صبا با سرهنگ حمید اندرزجمنی، دبیر پیشین شورای فیلم و سریال ناجا، به گفت‌وگو نشست است تا مؤلفه‌های این ژانر را از منظرهای سینمایی و آسیب‌شناسانه مورد بررسی قرار دهد.

محدودیت‌های روایی و تولیدی چه تأثیری بر ژانر پلیسی-کارآگاهی داشته‌اند؟
ژانر پلیسی-جنایی بر محور وقوع جرم شکل می‌گیرد، اما تفاوت آن با ژانر معمایی در این است که تمرکز اصلی‌اش بر خود جنایت، انگیزه‌ها و پیامدهای اجتماعی آن است؛ تفاوتی که در بسیاری از تولیدات ایرانی نادیده گرفته می‌شود. چالش اصلی این ژانر در ایران، فقدان پژوهش جدی در مرحله نگارش و تولید است. بسیاری از آثار بدون شناخت دقیق از مأموریت‌های تخصصی پلیس و واقعیت‌های اجتماعی ساخته می‌شوند، در حالی که جذابیت این ژانر به مؤلفه‌هایی چون روایت پرکشش، منطق کارآگاهی، هم‌ذات‌پنداری و شباهت به زندگی واقعی وابسته است. در غیاب این مؤلفه‌ها، تمرکز افراطی بر شخصیت‌های منفی شکل می‌گیرد؛ شخصیت‌هایی که به دلیل آزادی عمل اخلاقی، جذاب‌تر از کارآگاهان تصویر می‌شوند و گاه به مشروعیت بخشی نمادین به مجرم می‌انجامند. نتیجه این روند، حاشیه‌نشینی پلیس و تضعیف اعتماد مخاطب به منطق کشف جرم است؛ مسئله‌ای که در برخی سریال‌های اخیر از جمله «وحشی» و «برتا» نیز قابل مشاهده است.

سینمای پلیسی-کارآگاهی تا چه حد می‌تواند به افزایش آگاهی اجتماعی کمک کند؟
ژانر پلیسی-کارآگاهی صرفاً سرگرمی نیست، بلکه در سینمای جهان ابزاری مهم برای بازنمایی بحران‌ها و آسیب‌های اجتماعی بوده است. این ژانر می‌تواند به افزایش آگاهی، تقویت حس عدالت‌خواهی و حتی پیشگیری از جرم کمک کند؛ به شرط آن که مسئولانه و آگاهانه تولید شود. چالش زمانی آغاز می‌شود که تمرکز بیش از حد بر شخصیت‌های منفی، بدون نمایش پیامدهای واقعی جرم و رنج قربانیان، به قهرمان‌سازی ناخواسته از مجرم منجر می‌شود. در چنین شرایطی، کارکرد اجتماعی ژانر تضعیف شده و حتی می‌تواند آثار معکوس داشته باشد. سینمای پلیسی زمانی نقش مؤثر خود را ایفا می‌کند که میان جذابیت دراماتیک و مسئولیت اخلاقی روایت، توازن برقرار شود.

آیا پرداخت سطحی به جرم و تبهکاری در آثار نمایشی می‌تواند به عادی‌سازی خشونت منجر شود؟

بله، این خطر کاملاً جدی است. یکی از مشکلات اساسی ژانر پلیسی در ایران، نبود سیاست‌گذاری و هدایت تخصصی مشخص است؛ در حالی که این ژانر سهم قابل توجهی از تولیدات سینمایی، تلویزیونی و شبکه نمایش خانگی را به خود اختصاص داده است. در نتیجه، بسیاری از آثار بدون نظارت کارشناسی و صرفاً بر اساس برداشت شخصی سازندگان تولید می‌شوند که پیامد آن، شکل‌گیری روایت‌هایی سطحی و گاه

صباخبر

کارگردان مهدی شامحمدی تهیه‌کننده عباس نادان

نامزد چهارده رشته سیمرغ در چهارمین جشنواره فجر
برنده سیمرغ بهترین فیلم
برنده سیمرغ بهترین موسیقی متن
برنده سیمرغ بهترین بازیگر مکمل زن
برنده سیمرغ بهترین بازیگر مکمل مرد

ساخته‌کننده: شاداب پاشی
تهیه‌کننده: بهرام خلج
مدیر تولید: محمدرضا رشاد
سینما مهدی سینما
آلبوم: حسام
و
حسام منظور